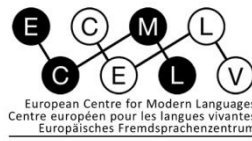

Evropski dan jezikov
26. september

Prehod v obdobje poliglotov

Neil Madden je zapisal, da je učenje več različnih jezikov lažje kot si mislimo.

Če bi vam nekdo rekel 'flisni me mua', bi vedeli kaj to pomeni ali sploh kateri jezik je to? Z okrog 225 avtohtonimi jeziki je Evropska jezikovna dediščina bogata in raznolika in to je že samo po sebi razlog za praznovanje. Toda kako dobri so Evropejci v učenju jezikov njihovi bližnjih (in bolj oddaljenih) sosedov? Mnogi Evropejci najbrž mislijo da je enojezično življenje pravilo. Vendar je nekje med polovico in dvema tretjinama svetovnega prebivalstva dvojezična ali celo večjezična, kar pomeni, da imajo določene jezikovne zmožnosti v več jezikih (razumevanje in/ali pisanje in/ali govorno sporazumevanje...).

Večjezičnost je za ljudi veliko bolj značilna kot enojezičnost. Milijoni ljudi so prepričani, da ne poznajo nobenega jezika razen njihovega maternega jezika, vendar mnogi od njih do določene mere poznajo še kakšen jezik. In vendar so danes možnosti za učenje novega jezika večje kot kadarkoli prej. Da bi poudarili pomen učenja jezikov je Svet Evrope proglasil evropski dan jezikov, ki ga praznujemo vsako leto 26. septembra. Zamisel, ki stoji za evropskim dnevom jezikov, je spodbujanje večjezičnosti. Večjezičnost ni niti nova niti nepoznana. Večjezičnost je način življenja med mnogimi narodi v Afriki in Aziji in prav tako v nekaterih delih Evrope, še posebej v državah Beneluksa, v Skandinaviji in na področju Mediterana. To pa seveda ne pomeni, da hočemo ljudi strašiti z ravno rojenega govorca. Cilj je, da se lahko sporazumevamo in da nas drugi razumejo v skladu z našimi potrebami in pričakovanji. Mednarodna razširjenost angleščine se zdi zelo privlačna in raziskave dajejo vtis, da je vsaj delno poznavanje angleščine najbolj pomembno za večino tistih, ki se učijo jezika (glede na Evrobarometer, eden od treh trdi, da se lahko pogovarjajo v angleščini).

Vendar, ko smo enkrat to dosegli, ni nobenega razloga, da bi ostali samo pri angleščini. Mnogo drugih jezikov predstavlja dragoceno orodje, s pomočjo katerega lahko obogatimo življenjske izkušnje, naj si bo pri delu ali samo na potovanjih. Ena od ironij globalizacije je, da se lahko postranska vloga angleščine zmanjša. Ko vse več ljudi vse boljje obvlada današnje *linguo franco*, bo največjo razliko predstavljalo prav znanje dodatnih jezikov. V svetu dela in izobraževanja bodo morali rojeni govorniki angleščine tekmovati s kandidati, ki obvladajo svoj materni jezik, potem pa še angleščino in vse pogosteje še tretji ali četrti jezik. Znanje jezikov pa seveda prinaša več kot samo ekonomske prednosti. Spodbuja nas tudi da postanemo bolj odprti do drugih, do njihove kulture in stališč ter spodbuja prožnejši način mišljenja, ko nam omogoči delovanje v različnih sistemih upodabljanja in opazovanje iz različnih zornih kotov. Ne smemo podcenjevati vpliva učenja jezika na

Evropski dan jezikov 26. september

pridobivanje boljšega vpogleda v ljudi, kulturo in tradicijo drugih držav. Ljudje, ki se lahko brez težav sporazumevajo s pripadniki druge kulture so velikokrat bolj tolerantni. Zapomniti si je treba tudi, da biti enojezičen pomeni biti odvisen od drugih ljudi in njihove dobre volje. Učenje nekega jezika je več kot samo pridobivanje neke koristne spretnosti – učenje odraža tudi naš odnos in sicer spoštovanje identitete in kulture drugih in strpnost do različnosti.

Svet Evrope je razvil program, ki ljudem pomaga oceniti njihovo znanje tujega jezika. Projekt Evropski jezikovni listovnik je namenjen motiviranju učencev s priznavanjem njihovih naporov pri širjenju znanja raznih jezikov na različnih ravneh. Evropski jezikovni listovnik omogoča tudi beleženje pridobljenih spretnosti, kar lahko predložimo v pregled, ko se prijavljamo na šolanje ali iščemo službo doma in na tujem. Uporabniki listovnika lahko s pomočjo razpredelnic z opisniki znanja ocenijo svoje zmožnosti – razumevanje, branje, govorjenje in pisanje – in jih uvrstijo na šest evropskih ravni znanja. Ti standardi znanja predstavljajo sistem, ki omogoča bolj pregledno primerjavo posameznih jezikovnih spretnosti v vseh državah članicah. Standarde so sprejeli vsi pomembni certifikacijski organi v Evropi, mnoge države članice in še posebej Evropska unija kot del programa Europass. Eno od osrednjih načel evropskega dneva jezikov je poudarjanje, da je učenje jezikov vseživljenski proces. Mnogi odrasli verjamejo, če so zamudili (ali celo zapravili) priložnost, da se naučijo novega jezika v letih šolanja, da je potem prepozno za ponovni začetek. Pa ni! Po vsej Evropi so na voljo tečaji, programi in metode (od knjig do CD-romov), ki omogočajo izboljšanje jezikovnih zmožnosti. Kar pogost manjka, je osebna motivacija za premagovanje strahu pred učenjem jezikov. Mnogi ljudje razvijejo svoje jezikovne spretnosti potem ko že končajo šolanje ali študij na univerzi. To ni tako presenetljivo, saj na učenje jezika v šoli velikokrat gledamo kot na obveznost raje kot možnost. Šele ko začnemo raziskovati svet, pa naj si bo zaradi službe ali prostega časa, ugotovimo, kako dragoceno je znanje drugih jezikov. In še nekaj besed za pogum, učenje vsakega naslednjega jezika je lažje od prejšnjega. Ko boste torej presegli prvo oviro, si boste morda zaželeli poskusiti še z madžarščino ali kantonščino. Kar pogumno!

Pri pridobivanju jezikovnih spretnosti in iskanju koristnih informacij o evropskem dnevu jezikov vam bodo pomagale naslednje spletne strani:

<http://www.coe.int/edl> - o evropskem dnevu jezikov, vključuje tudi stran, kjer lahko prijavite dogodke in pridobite mnoge koristne predloge in informacije

<http://www.coe.int/lang> - Oddelek za jezikovno politiko Sveta Evrope, Strasbourg

<http://www.coe.int/portfolio> - Evropski jezikovni listovnik

<http://www.ecml.at> – Evropski center za moderne jezike (Gradec, Avstrija)

<http://www.europass.cedefop.eu.int> – Spletna stran Evropske unije za Europass

<http://www.coe.int/minlang> - Evropska listina za jezike regij ali manjšin

Evropski dan jezikov
26. september

Pa še to, odgovor na uvodno vprašanje je "govori z mano" v albanščini.

Neil Madden je svobodni novinar, ki živi v Strasbourgu.